

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

Daj pet!

Za vrijeme ljetnog raspusta i kolektivnih godišnjih odmora u školama, negdje između 15. srpnja i 20. kolovoza, nije se lako u medijski prostor probiti s temom koja se odnosi na školstvo i one koji u školama rade. Između početka špice turističke sezone i Velike Gospe novinari će se teško čak i okrnuti o neku od obrazovnih tema. Preko ljeta za jedno, inače kroz godinu od strane medija solidno popraćeno područje, zamre zanimanje i kroz pet ili šest tjedana uzaludan je svaki napor da se u medijski prostor *penetrira* s bilo kojom temom koja se tiče školstva. Ovoga ljeta nije bilo tako jer medijski interes za obrazovnu problematiku gotovo da i nije prestajao.

Teško da bi se slučaj prepravljivanja već zaključenih ocjena u uglednoj zagrebačkoj gimnaziji, a riječ je o praksi koja se u našim školama odvajkada sprovodi, u srpnju probio na naslovnice novina i portala da je u njemu sudjelovala neka *no-name* osoba, odnosno da u njega nije bila umočena ni više ni manje nego prva dama ili predsjednikova supruga. Nakon što su novinari razotkrili njen pritisak kojim su četvorke njenog sina, inače odlikaša, prepravljene u petice, pokrenuto je višetjedno raspetljavanje, prvo, ovog slučaja, a potom i brojne analize jedne raširene pojave u školama. I dok su se novinari trudili da rasvijetle slučaj, političari su se, opozicijski i pozicijski, pripetavali u ocjenama i kvalifikacijama spornog slučaja.

I baš kad su se svi umorili i prestali propitivati prepravke ocjena u režiji gospođe Sanje Musić Milanović, te se u vezi s njom novinari usredotočili na važniju vijest, kao što je njen besprijekoran modni stajling za vrijeme protokolarnog dokoličarenja s Eminom Erdogan u zagrebačkoj osnovnoj školi, u medijski se prostor iznenada probio još jedan intrigantan, podjednako suspektan slučaj prepravljivanja ocjena. Ovaj se puta radilo o zagrebačkoj XVI. gimnaziji. U javnost je isplivao godinu dana zataškavan slučaj ravnateljice koja je, mimo volje predmetne nastavnice, udovoljila utjecajnom roditelju i njegovu djetetu s tri na četiri povisila zaključenu ocjenu iz fizike.

Bez obzira na uočene očite nepravilnosti, pod pritiscima popravljene ocjene, u oba ova slučaja, nisu se mijenjale. Mlada je nastavnica matematike, a nakon što je to od škole zatražila prosvjetna inspekcija, kažnjena upozorenjem pred otkaz. Hoće li, kako i kada biti sankcionirana njena ravnateljica – zasad nitko ne zna jer, Bože moj, institucije moraju odraditi svoj posao. Iskusna nastavnica fizike koja se nije pokolebala i nije popustila pritisku, a što je dovelo do toga da ravnateljica promijeni njenu, u razredu zaključenu, ocjenu, kažnjena je trajno narušenim zdravljem i srozanim autoritetom pred učenicima.

Veži konja gdje ti aga kaže - pouka je iz oba slučaja. Ocjena će biti prepravljena u svakom slučaju, popustio ili se odupro nastavnik pritisku. U obje donjogradske gimnazije kažnjene su samo profesorice. Ravnateljice su pošteđene ili će ih od kazne pošteđeti dugotrajna, možda i nikada završena, istraga. Tri se zaključka nameću sama po sebi. Prvi je da se ravnateljima neće ništa dogoditi ako, čak i mimo propisane procedure, preprave zaključenu ocjenu. Inspekcija u pravilu staje u zaštitu nezadovoljnih učenika i njihovih roditelja, odnosno ravnatelja i kažnjava žrtvu umjesto nadlogodavca – drugi je zaključak. I treći je zaključak da prosvjetnu vlast jedno i drugo uopće ne zanima jer se oni u to u to najraje ne bi šteli mešati.

JEDANAEST SINDIKATA JAVNIH SLUŽBI ŽELI
HITAN POČETAK PREGOVORA S VLADOM

Povišica osnovice već na plaći za rujan

Umjesto snatrenja o pregovorima koji će se otegnuti ujesen, premijeru i novom ministru financija bolje bi bilo da što prije započnu pregovore sa sindikatima kako bi već rujanska plaća radnicima mogla biti isplaćena po povećanoj osnovici. Hoće li se u zadnjih deset dana rujna predstavnici sindikata i Vlade dogovoriti i potpisati dodatak TKU-u drugo je pitanje. Ne ispuni li Vlada njihova očekivanja, čeka li nas novi val prosvjeda i štrajkova

Predstavnici jedanaest sindikata zaposlenika u javnim službama oglasili su se još koncem kolovoza istaknuvši da od Vlade očekuju da u što kraćem roku pokrene pregovore o povećanju osnovice za izračun plaća. Namjera im je da djelatnici u obrazovanju, zdravstvu, socijalu, kulturi i drugim javnim službama – od kojih su oko 75 tisuća članovi reprezentativnih sindikata – osjete rast osnovice već u listopadu, na plaćama za rujan. Zbog toga su apelirali na premijera Andreja Plenkovića da pregovori počnu najkasnije do 15. rujna, odnosno završe do kraja rujna. No, do 14. rujna sve je bilo još samo u pripremnoj fazi.

A onda je Vlada na sjednici održanoj 14. rujna donijela odluku o pokretanju postupka pregovora o sklapanju dodatka Temeljnog kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama, te otkrila i datum prvog sastanka pregovaračkih odbora. Predstavnici sindikata obaviješteni su da će se prvi sastanak održati u srijedu, 21. rujna.

Naime, prilikom potpisivanja Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama 6. svibnja dogovoreno je da će se o novom povećanju osnovice za izračun plaća pregovarati „oko 20. rujna”. Iako su tada sindikati tražili da do pregovora dođe i ranije, prihvaćen je argument Vlade da se s pregovorima započne nakon što se vide rezultati turističke sezone.

Sindikati u ovom trenutku nemaju dogovoren iznos rasta osnovice s kojim će izići pred vladine pregovarače, a prema riječima predsjednice Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske Nade Lovrić, ono ispod čega neće ići jest minimalno deset posto. U slučaju da kod Vlade ne bude sluha za njihove zahtjeve, ne vide problem u mobiliziranju članova u prosvjede ili štrajkove.

Sindikate je, čini se, uznemirila izjava ministra financija Marka Primorca iz koje čitaju da bi do povećanja plaća u javnim službama moglo doći tek nakon proračunskog rebalansa u listopadu.

- Takva izjava zaslužuje najoštriju osudu. Očito i novi ministar brzo uči od svog prethodnika koji se izvještio u smanjivanju cijene rada odugovlačenjem s pregovorima - komentira Željko Stipić, predsjednik Školskog sindikata Preporod, navodeći podatak da je radnicima u javnom sektoru proljetos iz džepova izvučeno više od milijardu kuna samo zato što su pregovori umjesto mjesec ili najviše dva trajali pola godine.

- Iscrpljujućim analizama iz kojih se nije doznalo ništa novo i otkazivanjem zakazanih sastanaka besramno se kupovalo vrijeme. Na kraju se došlo do rješenja kojim je ozbiljno smanjena cijena rada - kaže Stipić.

Inflacija jede plaće prosvjetara

Kako objašnjava Nada Lovrić, inflacija koja je trenutačno 12,3 posto već je odavno pojela uskladbu osnovice od 1. travnja koja je iznosila

četiri posto, što na godišnjoj razini iznosi tek 2,3 posto.

- I bez očekivanog rasta energenata jasno je da su zaposlenici javnih službi nominalno izgubili barem 10 posto vrijednosti svojih plaća, a realno to je mnogo više jer je potrošačka košarica poskupila znatno više od stope inflacije. Najava da bi pregovori mogli početi tek u listopadu znači daljnju kupnju vremena Vlade na trošak radnika - kaže Lovrić, uz napomenu da sindikati javnih službi trebaju definirati svoje zahtjeve za nastavak pregovora o osnovici u 2022., ali i započeti pregovore za osnovicu u 2023. godini.

Hoće li to biti na odvojenim pregovorima ili će se već sada definirati i kretanje osnovice u 2023., u sindikatima još nemaju odgovor.

No, pita se Stipić, zašto ono što je uspijevalo Zdravku Mariću, a to je odugovlačenje pregovora umjesto

dogovor do kraja rujna, ne bi pošlo za rukom i Marku Primorcu?

- Zato što su sindikati, poučeni pričom o nesretniku kojeg je zmija iz iste rupe dva-put ugrizla, vidjeli s kime imaju posla i zato što je rast svih životnih troškova dramatično smanjio kupovnu moć članstva i sviju onih koji žive od plaće. Zato bi umjesto snatrenja o pregovorima koji će se otegnuti ujesen, premijeru i novom ministru financija bolje bilo da što prije započnu pregovore sa sindikatima kako bi već rujanska plaća radnicima mogla biti isplaćena po povećanoj osnovici. U suprotnome, lako bi se moglo dogoditi da uvertira pregovorima budu prosvjedi i štrajkovi - odgovara Stipić.

Voda do grla

U sindikatima ističu kako je „radnicima voda došla do grla“ te više nije pitanje samo o koliko će se povišici raditi, nego i kada će do povišice doći.

- Važno je da novi ministar zna da ono što je upalilo Mariću, njemu sigurno ne će. Rujan je mjesec kada svi, a ponajprije roditelji učenika, imaju iznimno visoke do-

datne troškove te je jako važno da plaća za idući mjesec bude povećana. Samo u tom slučaju radit će se o dobroj vijesti za radnike u obrazovanju, zdravstvu i socijalu. Sindikati očekuju da pregovori krenu za desetak dana i da brzo završe kako bi radnici na plaći koju će dobiti u listopadu vidjeli da u Vladi shvaćaju važnost očuvanja dosegnute cijene rada u javnim službama i da sindikati opravdaju, u očima članova i svih radnika, razloge svog postojanja - obrazlaže Željko Stipić.

Predsjednica zaposlenika u socijalnoj skrbi Jadranka Dimić kratko komentira:

- Ljudi se zafrkavaju, a nama gori. Stalno se ide na politiku odugovlačenja pregovora pa se izgubi pola godine. Poučeni iskustvom, zato smo ovoga puta spremni za eventualne sindikalne akcije. Ljudi su ogorčeni rastom cijena i ovaj put ne će biti problem dignuti ih u akciju - smatra Dimić.

Iz Matice hrvatskih sindikata već su upozorili kako plaće u javnim službama zaostaju za plaćama drugih u zemlji te da njihova kupovna moć snažno pada. Ako ne postoji način da se kroz pregovore ri-

ješe kritični problemi članova sindikata, prosvjedi, pa i štrajk, sigurno će biti opcija koju će podržati velik broj članova - poručila je predsjednica Matice Sanja Šprem.

Pregovori će biti „u najskorije vrijeme“

Iz Vlade su opovrgnuli navode da je riječ o planu odugovlačenja pregovora oko povećanja plaća te da će pregovori početi uskoro, ali ujedno su naglasili kako kod mjera pomoći prioritet moraju imati najugroženiji građani. Ministar financija Marko Primorac nije zasad odgovorio na pitanje hoće li zaposlenici javnih službi dobiti traženo povećanje od deset posto. Napomenuo je kako ne bi volio da se pregovori vode preko medija jer će sa sindikatima sjesti za stol „u najskorije vrijeme“. Kako je prenijela Hina, Primorac je istaknuo da Vlada nije odbacila prijedlog povećanja plaća, svjesna da će do toga morati doći i od toga se, kaže, ne bježi. Pojasnio je kako u kontekstu zahtjeva sindikata Vlada ima prioritete, konkretno, riječ je o umirovljenicima s niskim mirovinama i građanima koji primaju minimalnu zajamčenu

naknadu. „U tehničko-operativnom smislu i proračunskom okviru, razmišlja se kako i koji dio mjera implementirati odmah, da dio toga bude već u rujnu i listopadu isplaćen“, izjavio je ministar, uz dodatak da će dio mjera morati biti „prebačen“ za razdoblje nakon rebalansa proračuna. To znači da će se dio građana ipak morati strpjeti neko vrijeme, „no ne predugo“.

- Nije da otežemo s tim pregovorima kako bi trošak za državu bio što manji, nego je samo pitanje tehničke prirode, ali uvažavajući sve okolnosti odnosno mogućnosti koje su nam na raspolaganju. Svi mogu u potpunosti biti sigurni da država u ovoj krizi ne će profitirati, pa ako kojim slučajem određeni dio sredstava i ostane zbog izvanrednih prihoda, prije svega porednih, ona će na vrijeme biti preraspodijeljena, odnosno stići će na ruke najugroženijih skupina - izjavio je.

Ministar Primorac rekao je i da se s definiranjem prioriteta mjera stiglo „praktički do kraja“, zna se otprilike na koje će se skupine ljudi odnositi, no još su otvorena iznosi i način isplate - odjednom ili u više rata.

Milan Novačić

IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O RADU PRED USVAJANJEM

Čemu se možemo nadati?

Prijedlozi sindikata išli su prema tome da se ona materijalna prava koja su kroz kolektivni ugovor povoljnije ugovorena za članove sindikata, primjenjuju na sve radnike učlanjene u sindikat bez obzira jesu li članovi sindikata koji je potpisao kolektivni ugovor

Kroz Nacionalni plan oporavka i opornosti države članice implementiraju reforme, ali ostvaruju i investicije u skladu s postavljenim prioritetima. Dio Nacionalnog plana jest i unapređenje radnog zakonodavstva. Krenimo od ugovora o radu na određeno vrijeme. Ugovori takve vrste su svima dobro poznati, a pogotovo onima koji na određeno u školama rade „desetljećima“. Zaključili bismo da sve što Zakon izrijekom stavlja kao iznimku, mi pretvaramo u pravilo. Ugovori o radu na određeno u javnim službama su sasvim normalna pojava. Zakonodavac je cijelu situaciju nastojao popraviti

no, umjesto da smanji uzastopno trajanje ugovora, koje ne smije biti duže od 3 godine, svu pažnju usmjerava na „idealno rješenje“ prema kojem se prekid od tri, a do sada dva mjeseca, ne smatra prekidom razdoblja od tri godine. Nije da takvo rješenje nema nikakvog smisla, međutim smatram da se pri rješavanju ovog problema, kao i više puta do sada, išlo linijom manjeg otpora.

Odlazak u mirovinu

Ne tako davno u prošlosti pokušalo se doskočiti tome da starija populacija radi kraće, kako bi mlađa imala posla. Unatoč tim naporima prema kojima se starija

populacija mogla veseliti godinama kada će moći živjeti bez zvuka budilice, poput svake iluzije, i ova je proizišla iz propagande kojekakvih naslova o gospodarskom rastu. Uz poskupljenja koja su nastupila došlo je i do porasta mirovine, ali za vrlo mali postotak u odnosu na troškove života. Ova tema bitna je iz razloga što prema aktualnom Zakonu o radu dobnog granica prestanka ugovora o radu jest 65 godina (čl.112. st.4.). Prijedlog Izmjena Zakona o radu u vidu dobnog granice je „rad i nakon 65 ako se radnik i poslodavac tako dogovore“. Međutim, za radnike u obrazovanju ključno će biti kako će s ovom promjenom

uskладiti posebni zakon, tj. Zakon o odgoju i obrazovanju.

Članovi i nečlanovi

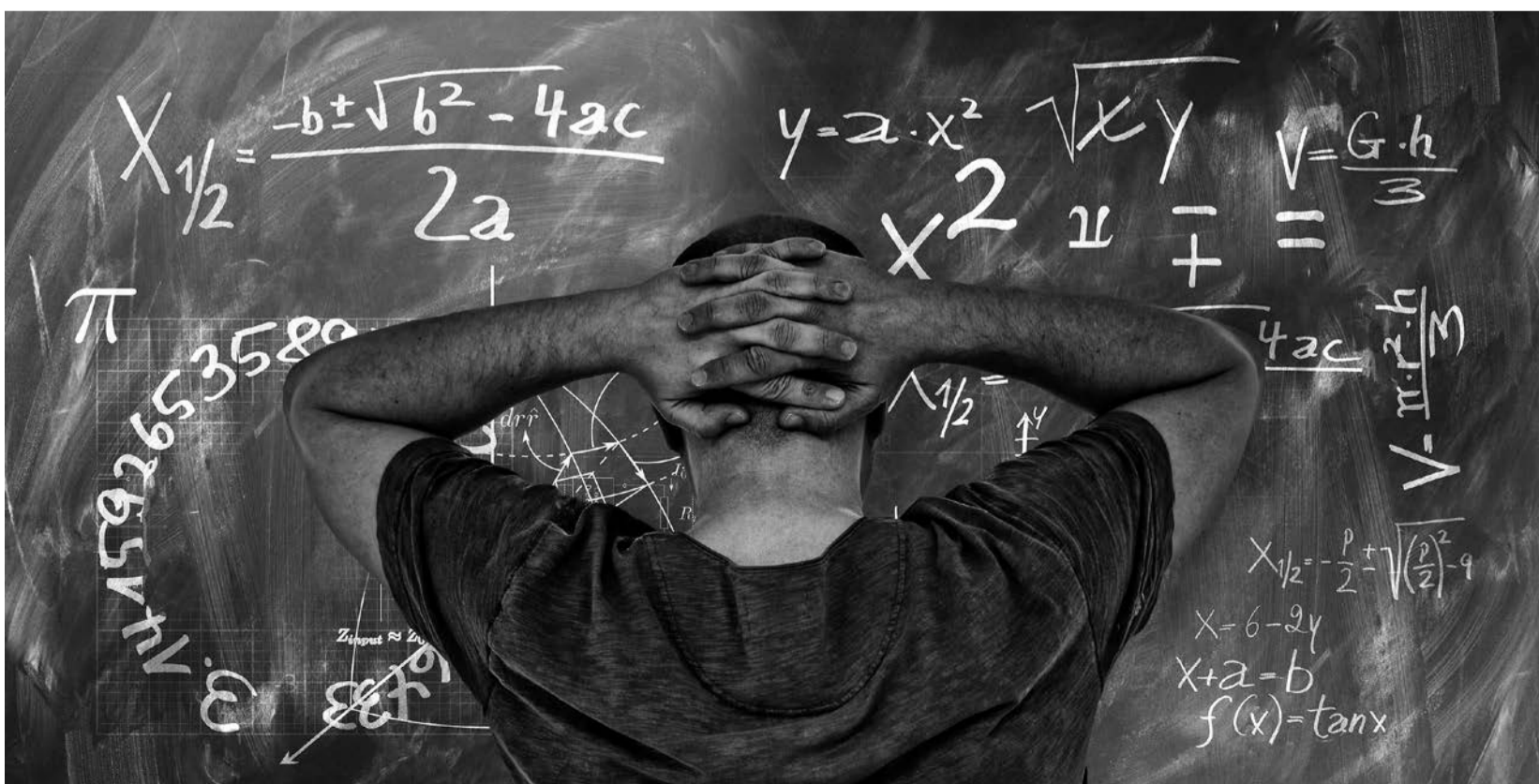
Na žalost, u Hrvatskoj desetljećima pada sindikalna organiziranost radnika. Posljedica toga je činjenica da se nalazimo na dnu ruba ljestvice država članica prema broju radnika, na koje se primjenjuje kolektivni ugovor. Prijedlozi Sindikata su išli ka tome da se ona materijalna prava koja se ugovaraju kolektivnim ugovorom, ugovore kao prava za sve radnike učlanjene u sindikat bez obzira jesu li ili nisu članovi sindikata koji je potpisao kolektivni ugovor. Apeliralo se i na pojaš-

njenje naknadnog pristupanja kolektivnom ugovoru. Pronalaznje rješenja koje je trebalo izbalansirati cijelu situaciju, vidi se u načinu postizanja neke vrste dogovora u odnosu na financijske obveze članova sindikata i ugovorenih prava iz kolektivnih ugovora, koja konzumiraju svi radnici. Cilj koji se time želi postići je socijalni dijalog i jačanje sindikata, posebice u okolnostima sve rjeđeg participiranja radnika u sindikalnom djelovanju odnosno u kolektivnom pregovaranju. Prijedlog je da se nakon članka 90. Zakona dodaju članci. U čl. 90. a st. 1 i st. 2. navode se materijalna prava koja se ostvaruju iz radnog odnosa, te se sada dijele u „primitke koji se ostvaruju kao materijalno pravo“ i „primitci koji predstavljaju naknadu putnih troškova“.

Siječanj 2023.

Izmjena Zakona o radu provodit će se u skladu s ciljevima definiranim u Nacionalnom planu oporavka i otpornosti. Za sve izmjene je tako i naveden rok, stoga novi zakonski okvir do 1. siječnja 2023. svu navedenu problematiku treba „dovesti u red“. Pandemija Covid-19 i promjene koje je izazvala u svim sferama života, potaknula nas je da se ukaže na probleme koji su već postojali u radnom zakonodavstvu. Koliko god pohvalno bilo usklađivanje zakonodavstva s nastalim promjenama, Republika Hrvatska je poznata po konstantnom mijenjanju zakona. Vodimo se kao država idejom tzv. „pametnog zakonodavstva“ stoga će nam se oprostiti pomutnja izazvana novim zakonodavnim okvirom. Predložene izmjene trebale bi zaživjeti u punom opsegu s obzirom na to da su sve istaknute točke od izuzetnog značenja za radnike i poboljšavanje kvalitete rada.

Nikolina Modrić

15. SJEDNICA GLAVNOG VIJEĆA

O povećanju plaće, pregovorima za granske kolektivne ugovore...

U četvrtak 1. rujna u sjedištu Sindikata u Zagrebu održana je 15. sjednica Glavnoga vijeća. Na dnevnom redu bile su teme vezane uz povećanje osnovice za izračun plaće u javnim službama, kolektivni pregovori za granske kolektivne ugovore, prijedlog izmjena Zakona o radu, održavanje godišnjeg savjetovanja u listopadu i informacija o stavljanju u funkciju aplikacije za sindikalne povjerenike.

Vežano uz povećanje osnovice, predsjednik sindikata je obavijestio nazočne na sastanku kako će pregovori započeti iza 20. rujna, te pojasnio kako se Vladi ne žuri krenuti s pregovorima budući da za Vladu svaki mjesec kašnjenja znači uštedu novca u proračunu. Sindikati bi prema Vladi trebali nastupiti jedinstveno te je Preporod predložio slanje dopisa u kojem se zatražilo požurivanje početka pregovora o povećanju osnovice. Pozivu su se odazvali svi sindikati. Stanovita razmimoilaženja među sindikatima oko visine povećanja osnovice moraju se anulirati prije početka pregovora. Moramo pronaći rješenje prema kojem bi se visina osnovice automatski usklađivala s inflacijom – zaključio je predsjednik Sindikata te dodao da se Preporod zalaže da se odvojeno pregovara o povećanju osnovice u 2022. i povećanju osnovice u 2023. godini.

Govoreći o pregovorima za granske ko-

Realizacija zaključaka Glavnog vijeća: Županijsko vijeće Grada Zagreba i Zagrebačke županije

lektivne ugovore, predsjednik je pojasnio je da se zasad pozivu Preporoda za zajedničkim nastupom prema Ministarstvu odazvao Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama s kojim su ostvareni konkretni dogovori. Pojedinačno je predstavljeno 20-tak zahtjeva sindikata Preporod koji obuhvaćaju sve koji rade u školama učitelji i nastavnike, stručne suradnike, spremačice te administrativno i tehničko osoblje.

Vežano uz izmjene i dopune Zakona o radu govorilo se o nekoliko nama, za-

poslenicima u školstvu, važnih tema poput izmjena vezanih uz rad na određeno vrijeme, rad na izdvojenom mjestu radu, dodatni rad, rad do 68 godina života te o jednom novom pravu kojim bi sindikatima bilo omogućeno da u svojim kolektivnim ugovorima za sindikalno organizirane radnike ugovore pojedina materijalna prava u višim iznosima u odnosu na radnike koji nisu učlanjeni u sindikat.

Na sastanku je odlučeno da se trodnevno godišnje savjetovanja za sindikalne povjerenice i povjerenike organizira od

28. do 30. listopada u Neumu. Na samom kraju sastanka predsjednik Sindikata je skrenuo pozornost na poslove koji se moraju obaviti na početku školske godine. Posebno je istaknuto redovito izvršavanje obveza vezanih uz aplikaciju za praćenje podataka o članstvu i podružnicama. Na samom kraju sastanka članicama i članovima Glavnog vijeća predočena je informacija o pristupanju Preporoda sindikalnoj središnjici - Savezu samostalnih sindikata.

Gordana Kovač Bluha

Tko to tamo ravna

Taman kad sjednem napisati novu kolumnu i pitam se kome bih ovaj put mogao uzeti mjeru, neki čato sa Svetica, ministar glavom i bradom ili u ovom slučaju udruge ravnatelja pobrinu se da dobijem odgovor, moja tipkovnica naprosto je u blaženom stanju. Naime, nakon određenog vremena medijske hibernacije, ovih dana oglasile su se ravnateljske udruge. *Casus belli* je, razumije se, ono što njih i inače najviše žulja - pitanje reizbora, broja mandata i čuvanje radnog mjesta ravnatelja. Kad sve to skupa zamijesite, dobijete teško probavljiv bučkuriš od priopćenja, a upravo takvo nešto došlo je ovih dana iz rečenih ravnateljskih udruha na adrese medija.

Konkretno, Jutarnji list objavio je vapaj spomenutih udruha koje traže da se u prijedlogu Izmjena i dopuna Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi *podmus* nađu i njihovi prijedlozi koji su uglavnom kanalizirani u smjeru učvršćivanja prosvijećenog apsolutizma za hrvatskim školama. Odnosno, traže da se čuvanje radnog mjesta ravnatelja ne veže samo uz prva dva mandata, već neograničeno - koliko mandata ravnaju, toliko bi im se dugo trebalo čuvati radno mjesto. U državi u kojoj samo Hajduk, Joža Manolić i školski ravnatelji žive vječno ovakvi nakaradni zahtjevi možda, na prvu, djeluju prihvatljivo. Na drugu i svaku sljedeću, kad promislite o svemu, jasno postaje kako ovakve ideje mogu lansirati samo ljudi amputiranog osjećaja za mjeru i dobar ukus.

Nije ovo, dakako, prva ovakva ideja iz ravnateljskih udruha. Oni ciklički, svako malo, obnavljaju mit o martirstvu svojih gojenaca. Kad sam tek počeo pisati tekstove obrazovne tematike, u nekoj od kolumni obradio

sam problematiku ravnatelja s višom stručnom spremom i karikaturno niske stručne uvjete za ravnatelje škola. Možda su upravo zbog takvih razloga u TALIS istraživanju kompetencija europskih ravnatelja hrvatski ravnatelji, od 42 promatrane zemlje, zauzeli zavidno 42. mjesto? HUROŠ je, jasno kao dan, stao u njihovu obranu. Pitanje ovih ravnatelja rastezalo se poput žvakaće gume sve dok zakoni prirode nisu učinili svoje, a oni otišli u mirovinu. Tada su me pojedini ravnatelji nazivali u sitne sate, slali mi ostrašćene mailove, uvjeravajući me kako sam u krivu i kako to što oni podnose nije podnio ni Onaj na križu.

I ovaj put ravnateljske su udruge svoj zahtjev Ministarstvu prisnažile tvrdnjom kako je njihov radno-pravni status u odnosu na onaj učitelja i nastavnika daleko nepovoljniji - nastavnici ostvaruju pravo na ugovore na neodređeno, a oni ne?!

Analizirajući problematiku, ja bih volio da mi iz udruha ravnatelja odgovore na sljedeće: koliko puta dosad je odgađano licenciranje ravnatelja? Ako, primjerice, dekani fakulteta ili rektori Sveučilišta mogu imati maksimalno dva mandata, zašto isto pravilo ne bi obuhvatilo i ravnatelje osnovnih i srednjih škola? Zašto se toliko silno opiru ograničavanju broja mandata na maksimalno dva? I najvažnije od svega - ako je u ravnateljskoj fotelji toliko teško, ako im ta funkcija donosi samo krv, znoj i suze (i poneko „stručno“ usavršavanje u New Yorku), zašto se onda zanemarivo mali broj ravnatelja dobrovoljno nakon odrađenog mandata ne vrati u hladovinu profesure i sigurnost ugovora na neodređeno? Zašto ravnateljske udruge pokazuju toliko fascinantno otpor svakom pokušaju otkorijenjavanja njihovih

štićenika iz fotelja? Nitko, naravno, ne spori pravo strukovnim udrugama da brane interese svojih članova, ali ako to rade na štetu obrazovnog sustava onda na takve intencije itekako treba reagirati.

Ova najnovija, ovaj pokušaj betonizacije i praktične nezamjenjivosti ravnatelja svakako nije u interesu sustava u cjelini. Kad sam o ovim pitanjima diskutirao s pojednim ravnateljima, njihov protuargument bio je - zašto dobrim i kvalitetnim ravnateljima brani da ostanu voditi školu nakon drugog mandata?

Naravno, nitko ne dovodi u pitanje da svakako ima odličnih ravnatelja, da je lako moguće i većina takva, ali zato i imaju dva mandata; zar je deset godina na čelu škole malo? Zar su samo i jedino oni od cijelog kolektiva kvalitetni? Zašto nakon deset godina ne dati priliku i nekom drugom? Uostalom, nužnim smatram povratak ravnatelja u nastavu nakon određenog vremena. Takvo rješenje postoji u cijelom nizu europskih zemalja. Kad bi znali da ih jednog dana čeka povratak u nastavu, drugačije bi se ponašali i nastupali. Svaka vlast kvvari, a ja sam posljednji koji bi želio da naši ravnatelji dođu u napast i postanu kvarna roba. Naprosto, zajednica hrvatskih ravnatelja pravi je kadrov-

ski ružičnjak, ali ni med cvetjem ni pravice. Taj ružičnjak potrebno je propisno oplijeviti i odvojiti žito od kukolja u interesu svih nas u sustavu.

Zašto ne ograničiti broj mandata na najviše dva uz čuvanje radnog mjesta ta dva mandata? Zašto ne promijeniti sastav školskih odbora i broj predstavnika osnivača smanjiti na jednog, a i tog jednog s isključivim zadatkom da nadzire kako ravnatelj troši sredstva injektirana u školu od strane osnivača? Ravnatelje trebaju birati ljudi iz kolektiva koji najbolje znaju koga izabrati među sobom, a ne županija i politika. A ako se već broj mandata ne ograniči na maksimalno dva, ako je fotelja u Hrvata biološki minimum, onda neka takvi ravnatelji svaki mandat nakon drugog hvataju na vlastiti rizik, svjesni potencijalne situacije u koju se svjesno dovode. Da mi ne biste prigovorili kako samo kritiziram, a ne nudim rješenja, evo što ja predlažem - uvedimo zakonsku mogućnost doživotnog ravnateljavanja, uz aneks ugovora o radu na vječno, koji omogućuje obnašanje časne ravnateljske funkcije i nakon isteka navedenog roka, *post mortem, in saecula saeculorum*. Vjerujem da bi se ravnateljske udruge sa mnom složile.

Ivan Plantić

16. svibnja u Križevcima održan sastanak ŽV Koprivničko-križevačke županije; **18. svibnja** u Pribislavcu održan sastanak ŽV Međimurske županije; **19. svibnja** u Splitu održan sastanak ŽV Splitsko-dalmatinske županije; **21. svibnja** u Putnikovićima održan sastanak ŽV Dubrovačko-neretvanske županije; **23. svibnja** u Karlovcu održan sastanak ŽV Karlovačke županije; **25. svibnja** održan sastanak u Vinkovcima ŽV Vukovarsko-srijemske županije; **26. svibnja** u Oroslavju održan sastanak ŽV Krapinsko-zagorske županije; **27. svibnja** u Osijeku održan sastanak ŽV Osječko-baranjske županije; **31. svibnja** u Popovači održan sastanak ŽV Sisačko-moslavačke županije; **1. lipnja** u Otočcu održan sastanak ŽV Ličko-senjske županije; **2. lipnja** u Slavonskom Brodu održan sastanak ŽV Brodsko-posavske županije; **3. lipnja** u Delnicama održan sastanak ŽV primorsko-goranske županije; **6. lipnja** u Bereku održan sastanak ŽV Bjelovarsko-bilogorske županije; **7. lipnja** u Petrijancu održan sastanak ŽV Varaždinske županije; **10. lipnja** u Puli održan sastanak ŽV Istarske županije i **11. lipnja** u Zagrebu održani sastanci ŽV Grada Zagreba i Zagrebačke županije. Predstavljajući sadržaja novog TKU-a dominiralo je sadržajima sastanaka županijskih organizacija.

12. svibnja Održan sastanak podružnice u Osnovnoj školi Gornje Jesenje. Na sastanku sudjelovali predsjednik i pravna Sindikata. Osim o aktualnostima na sastanku se razgovaralo o problemima u radu novoosnovanih podružnica.

1. lipnja Osnovana podružnica Sindikata u zagrebačkoj Osnovnoj školi Rudeš. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Daniela Penić, a za zamjenicu povjerenice Anđelka Jalušić. **ČESTITAMO!**

15. lipnja, 29. lipnja, 6. srpnja, 14. srpnja i **13. rujna** održani sastanci Povjerenstva za tumačenje Temelnog kolektivnog ugovora. Na sastancima je odgovoreno na više desetaka pitanja. Predstavnici sindikata u povjerenstvu su Mirela Bojić, Tajana Drakulić i Željko Stipić. Tumačenja Povjerenstva dostupna su na: <http://www.mrms.hr/topics/povjerenstvo-za-tumacenje-temelnog-kolektivnog-ugovora-za-sluzbenike-i-namjestenike-u-javnim-sluzbama/>

29. lipnja Osnovna podružnica Sindikata u zagrebačkoj Osnovnoj školi Bartola Kašića. Za prvu sindikalnu povjerenicu izabrana je Ksenija Knezović, a za zamjenu povjerenice Kristina Kobeščak. **ČESTITAMO!**

8. srpnja U zadarskoj osnovnoj školi Bartola Kašića osnovana podružnica Preporoda. Za povjerenicu izabrana Vlatka Ignac, a za zamjenicu sindikalne povjerenice Slavka Oštrić. Preporod djeluje u Zadarskoj županiji u dvije osnovnoškolske i jednoj srednjoškolskoj ustanovi. **ČESTITAMO!**

8. srpnja U Zagrebu osnovana podružnica Preporoda u Osnovnoj školi Otona Ivekovića. Za povjerenicu podružnice izabrana je Saša Radenić, a za zamjenicu sindikalne povjerenice Ana Svat. Nakon osnivanja podružnice u OŠ Otona Ivekovića Preporod djeluje u 62 zagrebačke osnovnoškolske ustanove. **ČESTITAMO!**

15. srpnja Preporod potpisao Sporazum o suradnji sa Savezom samostalnih sindikata Hrvatske. Sporazum podrazumijeva jednogodišnju suradnju oko rješavanja zajedničkih problema. Savez je najveća sindikalna središnjica, a Sporazum su potpisali predsjednici Željko Stipić i Mladen Novosel.

29. kolovoza Vladi Republike Hrvatske upućen zajednički dopis svih 11 reprezentativnih sindikata u javnim službama u kojem se predlaže raniji početak pregovora o povećanju osnovice za izračun plaće.

30. kolovoza Održan konzultativni sastanak predstavnika Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama i Sindikata Preporod. Razgovaralo se o zajedničkom nastupu sindikata u pregovorima za srednjoškolski kolektivni ugovor.

1. rujna U Zagrebu održana 15. sjednica Glavnog vijeća. Na sjednici se najviše govorilo o predstojećim pregovorima o osnovici za izračun plaće i granskim kolektivnim ugovorima. Odlučeno je i da će se godišnje savjetovanje za povjerenice i povjerenike održati od 28. do 30. listopada u Neumu.

2. rujna Ministar Radovan Fuchs primio predsjednika Sindikata. Razgovaralo se o početku pregovora za nove granske kolektivne ugovore, problemima oko isplate dežurstava na državnoj maturi i promjenama u Zakonu o odgoju i obrazovanju.

6. rujna Predsjednik Sindikata po prvi puta sudjelovao na sastanku Koordinacije Saveza samostalnih sindikata Hrvatske za kolektivno pregovaranje. Na sastanku su razmijenjena iskustva iz kolektivnog pregovaranja između sindikata koji djeluju u gospodarstvu i sindikata koji djeluju u javnim i državnim službama.

7. rujna Pravnica sindikata Milka Rodić, voditelj Područnog ureda Sebastijan Troskot i predsjednik Sindikata Željko Stipić sudjelovali na sastanku nove podružnice u zadarskoj osnovnoj školi Bartol Kašić. Osim o aktualnostima na sastanku se razgovaralo o konkretnim problemima s kojima se suočavaju radnice i radnici.

8. rujna Održan pripremni sastanak predstavnika sindikata koji sudjeluju u

pregovorima o osnovici za izračun plaće. Na sastanku je usuglašen zajednički stav o najvažnijim pitanjima kao što su početak pregovora, odvojeno ili zajedničko pregovaranje o povećanju trenutne osnovice, osnovici plaće u 2023. i formuliranje zahtjeva.

9. rujna U sjedištu Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama održan sastanak na kojem su sudjelovali predstavnici dvaju reprezentativnih sindikata. Na sastanku se razgovaralo o zajedničkim zahtjevima uoči početka pregovora o srednjoškolskom kolektivnom ugovoru. Dogovoreno je održavanje barem još jednog koordinacijskog sastanka krajem mjeseca.

10. rujna U zagrebačkoj Prirodoslovnoj školi Vladimir Prelog održan sastanak

za povjerenice i povjerenike Zagreba i Zagrebačke županije. Na sastanku se govorilo o skorom početku pregovora o povećanju osnovice za izračun plaće u javnim službama, zahtjevima sindikata u predstojećim pregovorima o granskim kolektivnim ugovorima, skorim izmjenama i dopunama Zakona o radu i aktivnostima u podružnici na početku školske godine.

14. rujna U Zagrebu osnovana podružnica Preporoda u Klasičnoj gimnaziji. Za povjerenicu podružnice izabrana je Dubravka Matković, a za zamjenika sindikalne povjerenice Dario Budimir. Nakon osnivanja podružnice u Klasičnoj gimnaziji Preporod djeluje u 35 zagrebačkih srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

prenosimo iz tiska

Što kažu sindikalni čelnici?

LOVRIĆ: Jasno je da su zaposlenici javnih službi nominalno izgubili barem deset posto vrijednosti plaće	STIPIĆ: Važno je da novi ministar zna da neće proći pokušaj odugovlačenja s pregovorima o povišici	ŠPREM: Ako ne postoji način da se pregovorima riješe kritični problemi, štrajk će sigurno biti opcija